

Suvremeni modaliteti suradnje odgojitelja i roditelja

Matešin, Maja

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:242895>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-21**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Maja Matešin

**SUVREMENI MODALITETI SURADNJE ODGOJITELJA I
RODITELJA**

Završni rad

Petrinja, rujan 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Maja Matešin

**SUVREMENI MODALITETI SURADNJE ODGOJITELJA I
RODITELJA**

Završni rad

Mentor rada: doc. dr. sc. Edita Rogulj

Petrinja, rujan 2023.

Sadržaj:

1.	Uvod	1
2.	Oblici suradnje odgojitelja i roditelja	2
3.	Suvremeni oblici suradnje	5
3.1.	Elektronička pošta	6
3.2.	Web stranice dječjih vrtića	6
3.3.	Aplikacije za pametne telefone	7
3.4.	Društvene mreže	8
4.	Prednosti i nedostaci suvremenih oblika suradnje	10
5.	Metodologija istraživanja	12
5.1.	Cilj i istraživačka pitanja	12
5.2.	Metoda	12
5.3.	Rezultati	13
5.4.	Rasprava	22
6.	Zaključak	24
7.	Literatura	26
8.	Prilozi	28
8.1.	Slike	28
8.2.	Anketa za odgojitelje	29
9.	Izjava o izvornosti rada	34

Sažetak

Završni rad pod nazivom *Suvremeni modaliteti suradnje odgojitelja i roditelja* konstruiran je kao kombinacija teorijskog i empirijskog dijela.

U teorijskom dijelu rada prikazani su, u prvom poglavlju, oblici suradnje odgojitelja i roditelja koja se može unutar dječjeg vrtića ostvariti različitim oblicima komunikacije. Dijelevći je na osnovnu podjelu možemo reći da su to suvremeni i tradicionalni oblici suradnje. U drugom poglavlju detaljnije se opisuju suvremeni oblici suradnje, koji se povezuju uz korištenje digitalne tehnologije, kao što su web stranice, društvene mreže, servisi za komunikaciju i elektronička pošta. U trećem poglavlju teorijskog dijela navedeno je nekoliko prednosti i nedostataka suvremenog oblika suradnje.

U empirijskom dijelu rada prikazani su metodologija i rezultati istraživanja provedenog putem upitnika u akademskoj godini 2022./2023. U istraživanju je sudjelovalo 162 odgojitelja iz cijele Hrvatske koji su uključeni u grupe na društvenoj mreži Facebook. Anketa je bila u online obliku distribuirana sudionicima putem Facebook. Cilj provedenog istraživanja bio je ispitati zastupljenost suvremenih modaliteta suradnje odgojitelja i roditelja.

Ključne riječi: digitalna tehnologija, dječji vrtić, obitelj, vrste suradnje

Summary

The final paper entitled Contemporary modalities of cooperation between preschool teachers and parents was constructed as a combination of the theoretical and empirical part.

In the theoretical part of the work, in the first chapter, the forms of cooperation between educators and parents that can be realized within the kindergarten in different forms of communication are presented. Dividing it into basic divisions, we can say that these are modern and traditional forms of cooperation. In the second chapter, modern forms of cooperation are described in more detail, which are connected with the use of digital technology, such as websites, social networks, communication services and electronic mail. In the third chapter of the theoretical part, several advantages and disadvantages of the modern form of cooperation are listed.

In the empirical part of the work, the methodology and results of the research conducted through a questionnaire in the academic year 2022/2023 are presented. 162 educators from all over Croatia who are involved in groups on the social network Facebook participated in the research. The survey was distributed online to participants via Facebook. The goal of the conducted research was to examine the representation of modern modalities of cooperation between educators and parents.

Keywords: digital technology, kindergarten, family, types of cooperation

1. Uvod

Rođenjem djeteta roditelji preuzimaju najvažniju ulogu u djetetovom životu kao prvi odgojitelji i učitelji. Navedene uloge zahtijevaju puno rada, truda, ulaganja i učenja. Polaskom djeteta u dječji vrtić, odgojitelj je osoba koja će nakon roditelja biti ključna za djetetov proces odgoja i obrazovanja. Upisom djeteta u dječji vrtić, roditelj se obavezuje na profesionalan odnos s odgojiteljem koji dobrom suradnjom može pogodovati na daljnji djetetov razvoj. Preduvjet za suradnički odnos odgojitelja i roditelja temelji se na kvalitetnoj komunikaciji. Obitelji i ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje odnosno dječji vrtić dijele zajednički cilj, a to je između ostalog, dobrobit djece. Ostvarivanje tog cilja jedna od najvažnijih smjernica rada u dječjem vrtiću i ostvaruje se izgradnjom kvalitetne suradnje odgojitelja i roditelja. Roditelji i odgojitelji svakodnevno razmjenjuju informacije o djetetu, ali i međusobno uvažavaju savjete koji pridonose zajedničkom cilju, sudjeluju u raznim aktivnostima u vrtiću koje roditelju pružaju priliku za sudjelovanje u djetetovom životu izvan obiteljske zajednice kao i odgojitelju unutar obiteljske zajednice. U tom procesu dolazi do obostranog učenje, kao i razvoja kompetencija.

Termini suradnja i partnerstvo, često se nepravedno smatraju istoznačnice, ali između njih postoji velika razlika. Autori Ljubetić (2014) i Miljković i sur. (2019) suradnju objašnjavaju kao kvalitetnu komunikaciju, informiranje roditelja i odgojitelja tijekom provedbe aktivnosti, međusobnu podršku, podjelu odgovornosti, uzajamno razumijevanje, prihvaćanje savjeta i razumijevanje te zajedničko donošenje odluka. Ovakav odnos pridonosi postizanju ciljeva: dobrobit djeteta, kontinuitet roditeljstva, optimalan razvoj i osnaživanje roditelja, dok partnerstvo podrazumijeva najvišu razinu suradničkog odnosa između odgajatelja i roditelja radi postizanja zajedničkih ciljeva, što zahtijeva određeno okružje i duži vremenski period za njegovo ostvarivanje (Ljubetić, 2014).

Bez obzira govori li se o suradnji ili partnerstvu postoje različiti oblici kojima se oni ostvaruju. Modalitete suradnje možemo definirati kao oblik na koji se suradnja odgojitelja i roditelja vrši, kao što su individualni razgovori, roditeljski sastanci, pozivi, e-mailovi i drugo. Roditelji su najvažniji u djetetovom životu stoga je bitno da odgojitelj uspostavi što kvalitetniju suradnju kako bi zajedno mogli učinkovito utjecati na djetetov razvoj. Kvalitetna suradnja temelji se na međusobnom poštivanju, uvažavanju tuđeg mišljenja i međusobnom povjerenju.

2. Oblici suradnje odgojitelja i roditelja

Suradnja u dječjem vrtiću provodi se kroz razne aktivnosti, a način njihovog realiziranja uveliko ovisi o kulturi dječjeg vrtića kao i sudionicima. Također, aktivnosti ovise i o zakonskim propisima po kojima se uređuje rad ustanove. Odgojno-obrazovne ustanove u Hrvatskoj svoj rad temelje na službenom dokumentu, odnosno Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015) te Kurikulumom vrtića.

Suradnički odnos odgojitelja i roditelja ostvaruje se jasnim, ravnopravnim ulogama odgojitelja i roditelja te sposobnost i mogućnost prihvaćanje drugih ne samo odraslih, već i djece (Miljak, 1996, str. 4). Svaka naša poruka mora biti dobro konstruirana i razrađena jer svaka poruka govori o nama kao i o suradnji i odnosu kojeg imamo s roditeljima. Odgojitelj suradnju mora provesti profesionalno, bez uspoređivanja, mora saslušati i imati razumijevanja za roditelje, voditi računa o onome što mu roditelj kaže i napraviti sve kako se dogovori. Također, potkrepljivati svoje postupke i tvrdnje primjerima iz prakse te se trajno usavršavati zbog napredovanja u poslu (Milanović i sur., 2014). Organizacijom bilo kojeg oblika suradnje, od odgojitelja kao i drugih stručnih suradnika, zahtjeva se stručan i znanstveni pristup prema roditeljima. Njegovo ostvarivanje temelji se na stalnom stručnom usavršavanju odgojitelja koje će primijeniti na svoj rad u dječjem vrtiću.

Suradnja između odgojitelja i roditelja u dječjem vrtiću ostvaruje se putem različitih oblika komunikacije. Temeljna podjela odnosi se na tradicionalne i suvremena oblike suradnje. Tradicionalne oblike suradnje dijelimo na: individualni razgovori, kutiće za roditelje, kreativne radionice, roditeljski sastanci, dani otvorenih vrata te informiranje i motiviranje putem letaka (Milanović i sur., 2014).

Osnovne karakteristike svake pojedine metode bit će opisane u daljnjem tekstu;

1. Individualni razgovori odnose se na razgovor odgojitelja s jednim ili oba roditelja jednog djeteta gdje se roditelj informira o napredovanju djeteta, suradnji s ostalom djecom, postignućima djeteta i slično. Roditeljima se omogućuje informiranje i spoznaja o svom djetetu, a odgojitelju da upozna kulturu obitelji, materijalne probleme, socijalne probleme i drugo. Ovakav oblik razgovora omogućuje upućivanje na konkretne probleme koje je uočio odgojitelj, stručni suradnik ili

ravnatelj. Prednost ovog načina suradnje je otvoren razgovor kroz kojeg sugovornici mogu razjasniti sve nedoumice, a negativna je što zahtijeva dosta dodatnog vremena i roditelja i odgojitelja (Rosić, Zloković, 2003).

2. Kutijica za roditelje je najčešće oglasna ploča ili pano koji se nalazi u garderobi u visini očiju roditelja, pomoću kojeg odgojitelj pisanom rječju komunicira s roditeljem. Služi kako bi roditelje obavijestili o grupnim postignućima djece, o životu i radu skupine, promjenama tijekom godine, prijedlozi o izletima, tjedni meni, nadolazeće predstave i aktivnosti unutar dječjeg vrtića i slično. Poruke se u kutijicu za roditelje pišu čitko, velikim slovima, pregledno i jasno (Milanović i sur., 2014).

3. Kreativne radionice su skupni oblik rada s roditeljima gdje ponekad, ovisno o temi i načinu realizacije, sudjeluju i pedagozi, drugi odgojitelji, stručni suradnici, a zajedno s roditeljima mogu sudjelovati i djeca. Ovakav oblik rada roditeljima omogućuje zajedničko druženje s ostalim roditeljima, međusobno bolje upoznavanje te uključuje roditelje u planiranje aktivnosti i programa. Kreativne radionice najčešće se provode nekoliko puta godišnje, a povezuju se uz neke svečanosti ili blagdane. Ovakav oblik rada zahtijeva kvalitetnu pripremu odgojitelja, izradu okvirnog plana te pripremu materijala kao i prostora. Kreativnim radionicama, roditeljima se omogućuje druženje s drugim roditeljima i djecom u ugodnoj atmosferi, učenje od drugih roditelja ili odgojitelja, kvalitetno provedeno vrijeme s djecom, izrada ukrasa ili igara koje će se koristiti u daljnjem radu (Ljubetić, 2011).

4. Roditeljski sastanci su skupni oblik suradnje odgojitelja i roditelja koji se organiziraju za cijelu odgojnu skupinu ili više njih, ovisno o temi zbog koje se organizira. Kako bi roditeljski sastanak imao smisao treba se posvetiti pripremi koja obuhvaća određivanje teme, planiranje vremena, osiguravanje prostora, koji će biti prikladan za roditelje, metode i sredstva te donošenje zaključka zajedno s roditeljima (Rosić, Zloković, 2003). Roditeljski sastanci mogu biti informativni i tematski (Ljubetić, 2011).

5. Dani otvorenih vrata je oblik suradnje obitelji i dječjeg vrtića u kojem se omogućuje obiteljima da posjete vrtić i predstave se djeci. Obitelj može doći i predstaviti djeci svoje poslove ili doći i provesti vrijeme s djecom u igri, čitajući i slično. Na takav način djeci, roditeljima, a i odgojiteljima se omogućuje učenje kroz igru (Ljubetić, 2011).

6. Informiranje i motiviranje putem letaka je oblik komunikacije gdje se roditeljima kratkim i jasnim informacijama predstavlja određena tema ili dodatne informacije. Letak je sredstvo komunikacije koje može sažeto ili opširno informirati zainteresirane o pojedinoj temi i motivirati ih o novim promišljanjima. Letak se roditelju može dati kao uvod u neku temu, kao uvod u neki događaj, kao podsjetnik na temu o kojoj se razgovaralo na roditeljskom sastanku ili radionici i slično. (Milanović i sur., 2014).

Za razliku od tradicionalnih oblika suradnje, suvremeni oblici implementiraju digitalnu tehnologiju te govorimo o suradnji putem web stranica vrtića, komunikacija putem elektroničke pošte, društvene mreže (Facebook), servisa za komunikaciju poput Whatsapp i Vibera, webinar, forumi te video i foto dokumentacija koje će se detaljnije objasniti u sljedećem poglavlju.

3. Suvremeni oblici suradnje

Suvremeni pristupi radu s roditeljima stavljaju naglasak na uključivanje roditelja u odgojnu skupinu kao dio niza aktivnosti, promatrajući roditelje kao ravnopravne sudionike u procesu učenja djeteta (Ljubetić, 2011). Višnjić Jevtić i sur. (2018) smatraju da će, ako odgajatelji prihvate takav suradnički pristup, odnos i očekivanja roditelja biti realniji, a roditelji će osjećati pripadnost vrtiću, aktivno sudjelovati u odrastanju svoje djece, razumjeti situaciju u kojoj se nalazi vrtić te će imati realniji pogled na rad odgojitelja i ostale aktivnosti u dječjem vrtiću. Naglašavajući kako roditelji ne bi trebali biti gosti u odgojnoj skupini koji stoje sa strane i promatraju, već su uključeni u aktivnosti kao aktivni sudionici.

Suradnje roditelja i odgojitelja kao suvremeno shvaćanje predstavlja prekretnicu u promišljanju o njihovim uloga, dobrobiti i angažmanu. Današnja uloga roditelja u dječjem vrtiću dobiva novu suvremenu dimenziju, više uključuje roditelje što pogoduje u rješavanju nedoumica i problema te se brže i efikasnije dolazi do rješenja. Poticanje suradnje važno je za razvoj djeteta, a svaki oblik suradnje pomaže djetetu kao i vezi između roditelja i odgojitelja. Zaposleni roditelji i roditelji koji rade izvan mjesta stanovanja imaju otežane uvjete za uključivanje u suradnju s odgojiteljem kao ni u rad dječjeg vrtića. Roditelji koji ne prepoznaju potrebu za suradnjom, također, nemaju priliku za kvalitetnu uključenost u rad dječjeg vrtića kao i ostale prednosti koje ta uključenost donosi. Stoga kompetentan odgojitelj, koji posjeduje digitalne kompetencije, iskoristit će svoje znanje kako bi uporabom digitalne tehnologije i njezinih mogućnosti dopro do svih roditelja pomoću suvremenih modaliteta suradnje (Samolanji Tokić, Vukašinović, 2018). Kompetentan odgojitelj, također, stalno traga za novim načinom izgrađivanja suradničkog odnosa, ali bez nametanja, ponudi roditelju što više mogućnosti, a roditelj sam prihvaća onaj način suradnje koji odgovara njemu i njegovom djetetu (Ljubetić, 2011).

Ovakvi suvremeni oblici suradnje povezuju se uz primjenu digitalne tehnologije poput laptopa, računala, interneta, pametnog telefona i drugih. Komunikacija odgojitelja i roditelja putem suvremenih oblika obuhvaća aplikacije za pametne telefone Viber, Messenger i WhatsApp, elektroničku poštu, web stranice dječjih vrtića i društvene mreže Facebook.

3.1. Elektronička pošta

Elektronička pošta je servis za prijenos tekstualnih poruka i/ili dokumenata koji se koristi internetom. Karakteristike ovakvog načina komunikacije su svakako dvosmjernost, brzina, mogućnost slanja iste poruke većem broju roditelja i drugo. Prilikom slanja elektroničke pošte podrazumijeva se gramatička ispravnost poruke kao i jasnoća poruke koje se šalju roditelju kako ne bi došlo do nerazumijevanja ili krivog shvaćanja, također, treba se paziti na stil pisanja koji bi trebao biti na poslovnoj razini. Komunikacija pomoću elektroničke pošte može se odvijati individualno, odnosno elektronička pošta šalje se samo roditeljima jednog djeteta ili može biti grupna gdje se poruka šalje u isto vrijeme na adrese svih roditelja odgojne skupine. Odgojno-obrazovni djelatnici služe se elektroničkom poštom prilikom razmjene informacija s roditeljima u vezi odgojno-obrazovnog procesa. Razmjenjuju se službene informacije za koje se ne očekuje odgovor istog trena jer za razmjenu informacija ovim oblikom nije potrebna prisutnost oba sudionika i oduzima neko vrijeme. Također, razmjenjuju se informacije i o mogućim nadolazećim promjenama te mjesečni raspored aktivnosti, meni vrtića i slično. Razmjena informacija može biti i brza, odmah nakon primitka pošte, a omogućuje i odgojitelju i roditelju da odgode komunikaciju za vrijeme kada će njima odgovarati, bilo to slobodno vrijeme ili u vrijeme radnog vremena. Nedostatak ovog oblika komunikacije vidljiv je u izostanku infrastrukture te nepravilnom korištenju elektroničke pošte kao što je kriva adresa, nerazumljivost poruke, krivo shvaćanje ili odlazak poruke u „spam“ (Rogulj, 2019).

3.2. Web stranice dječjih vrtića

Web stranice vrtića koriste se za prenošenje informacija koje ne zahtijevaju odgovor. Web stranice vrtića sadrže informacije za roditelje, djecu, lokalnu upravu i širu zajednicu, a informira ih o novostima u odgojno-obrazovnoj ustanovi, obavijestima, raznim događajima i aktivnostima unutar dječjeg vrtića, edukativni savjeti, razmjena ideja i drugo. Prema istraživanju Rogulj (2016) uspoređivane su web stranice nekoliko vrtića, gdje je utvrđeno da njih čak 83% ima različite sadržaje na svojim web stranicama vrtića. Neki od sadržaja koje posjeduju web stranice su galerija

s fotografijama i poveznica na Facebook. Web stranice, također, sadrže i bitne informacije vezane za odgojno-obrazovnu ustanovu kao što su naziv objekta, lokacija, ime ravnatelja, brojevi telefona nadležnih osoba, e-mail adrese, broj skupina, broj djece. Ovaj oblik komunikacije je jednosmjernan, a obilježava ga kreiranje informacija koje su objavljene na web stranici vrtića, a kreirane su od strane odgojitelja, zaposlenika vrtića uz ostali stručni tim i ostale zaposlenike dječjeg vrtića. Za roditelje koji nemaju Internet, računalo ili neki drugi digitalni uređaj, ustanova može pripremiti sve potrebne dokumente u papirnatom obliku kako bi ih roditelj prilikom preuzimanja djeteta mogao pregledati ili uzeti. U tu svrhu primjenjuju se tradicionalni oblici suradnje putem kutića za roditelje ili letaka. Nedostatci su nedovoljna posvećenost nadopuni i ažuriranju podataka, neposjećivanje od strane roditelja i drugi (Rogulj, 2019).

3.3. Aplikacije za pametne telefone

Pametani telefoni imaju bezbroj funkcija koje se uz svakodnevnu primjenu mogu koristiti i u ostvarivanju suradnje između odgojitelja i roditelja. Aplikacije za pametne telefone razvile su se za širu upotrebu digitalne tehnologije, a pronašle su svoje mjesto i u komunikaciji odgojitelja i roditelja putem WhatsApp-a, Messengera i Vibera-a. Same aplikacije imaju pregršt opcija pomoću kojih sudionici mogu dobiti više informacija, npr.: tko je i kada pročitao poruku, a nije odgovorio. To su aplikacije koje olakšavaju komunikaciju između roditelja i odgojitelja. Ovakav način upotrebe aplikacija za suradnju s roditeljima omogućuje trenutnu razmjenu poruka, informacija, fotografija i drugih sadržaja. Poruke koje se šalju najčešće su informativnog sadržaja vezane za odgojnu skupinu. Prednost aplikacija za pametne telefone je što se razmjenjena poruka može obavljati grupno, aplikacije omogućuju i izradu raznih grupnih razgovora gdje mogu sudjelovati svi roditelji jedne odgojno-obrazovne grupe, i individualno. Također, prednost je i ekonomičnost, naime aplikacije se mogu preuzeti potpuno besplatno na pametni telefon jedino je potrebno prisustvo interneta. Prednost i funkcionalnost servisa za komunikaciju ili aplikacija je njihova dvosmjernost. Na taj način osigurava se roditeljima postavljanje raznih pitanja koja ne mogu čekati dolazak u vrtić kako bi razgovarao s odgojiteljem (Pleša, 2018).

Aplikacije za pametne telefone omogućuju i individualnu komunikaciju s roditeljima kao i grupnu u grupama koje se kreiraju u aplikaciju gdje sudjeluju roditelji određene skupine,

odgojitelji, a mogu sudjelovati i stručni suradnici i ostali djelatnici. Nedostaci su što neki roditelji ne mogu odmah pogledati poruke pa se gomilaju poruke koje roditelj treba pročitati kako bi vidio imali nešto važno, nepotrebno odgovaranje, odnosno potvrđivanje primitka poruke što u velikim grupama može opteretiti komunikaciju. Ovdje, također, postoji problem izostanka pristupa internetu, kojeg neki roditelji nemaju tijekom cijelog dana, i prepirke koje se mogu dogoditi u većim skupinama ljudi (Rogulj, 2019).

3.4. Društvene mreže

Društvene mreže poput Facebook-a su internetske platforme koje prvobitno služe za međusobno povezivanje korisnika. Mogućnost koju pruža ova platforma je i da svaki korisnik, koji to želi, može sakriti profil od neželjenih i nepoznatih osoba. U dječjim vrtićima društvene mreže se koriste za razmjenu raznih iskustava postavljanjem video zapisa ili učitavanjem slika te povezivanje korisnika koji su vezani za odgojno obrazovni rad.

Društvene mreže su platforme kojima mogu pristupiti svi korisnici te je važno da se svi podaci, koji se dijele, zaštite. Kod kreiranja ovakvog načina suradnje suradnja može biti otvorenog tipa, gdje se korisnici sami priključuju grupi ili profilu, ali može biti i zatvorenog tipa gdje sudjeluju samo korisnici koji su povezani s odgojnom skupinom ili na razini cijelog vrtića. Grupu kreira administrator, a to može biti odgojitelj, roditelj ili neka druga osoba povezana sa sadržajem koji će se dijeliti u toj grupi. Na stranici poput Facebook-a odgojitelji često stvaraju zatvorene grupe u kojima samo korisnici mogu vidjeti što se objavljuje kako bi zaštitili podatke od osoba koji nisu povezani s odgojnom grupom radi privatnosti i osobnosti djece (Rogulj, 2019).

Isto tako i društvena mreža Instagram omogućuje sakrivanje profila, ali ne omogućuje stvaranje grupa za dijeljenje informacija, već roditelj može pratiti profil na kojem se objavljuju razne informacije vezane za rad ustanove ili aktivnosti njihove djece, a profil će biti zatvoren i moći će te podatke vidjeti samo osoba kojoj je potvrđen ulazak na stranicu. Svi članovi ovih grupa mogu komentirati i razmjenjivati informacije te istraživati dodatno informacije koje ih zanimaju (Somolanji Tokić, Vukašinović, 2018). U ovakvim grupama roditelji mogu predlagati razne

aktivnosti, sudjelovati u aktivnostima i prijedlozima za razna događanja, a razmjenom fotografija osjećati se uključeno u djetetovo učenje i razvijanje.

Prednost je, također, dijeljenje videozapisa koji mogu jasnije približiti razvoj djeteta ili rješavanje nekog problema te rasplet situacije koju slika ne može prenijeti. U ovakvim grupama sve je na jednom mjestu i roditelju ne zauzima prostor na telefonu ili laptopu te ne može nestati ili se izbrisati bez da to uradi administrator grupe. U svakom trenutku roditelj može pristupiti ovim dokumentima i aktivnosti koje su radili u vrtiću te ih primjenjivati na rad kod kuće koji je posebno bio naglašen u vrijeme pandemije virusa Covid (Rogulj, 2019). Nedostatci ovakvog načina suradnje su izostanak kvalitetnog administratora, nekompetentnost roditelja i odgojitelja, pristup internetu i drugo.

4. Prednosti i nedostaci suvremenih oblika suradnje

U današnje vrijeme razvoj informacijske i komunikacijske tehnologije ima veliki utjecaj i na komunikaciju između odgojitelja i roditelja. Roditelju je bitno da bude informiran u sam proces rada s njegovim djetetom poput praćenje razvoja i obrazovanja djeteta, a putem suvremenih modaliteta to može biti olakšano i brže.

Prednost ovakvog načina suradnje je bolja i brža komunikacija, odnosno razmjena informacija te lakše praćenje obveza od strane roditelja, koje su vezane uz odgojno-obrazovni rad i rad dječjeg vrtića. Informacije i obavijesti šalju se nekoliko dana prije kako bi roditelja podsjetili na njihovo pravovremeno izvršenje (Ljubetić, 2011). Roditelji međusobno putem grupa mogu brže kontaktirati nekog drugog roditelja nego putem npr.: elektroničke pošte, razmjenjivati iskustva, savjete i razmjenjivati informacije u realnom vremenu. Također, prilikom uvida u aktivnosti, putem videa ili slika koje odgojitelj nakon aktivnosti šalje u grupe, roditelj se osjeća sretno, ispunjeno i prihvaćeno od strane odgojitelja kao i njegovo dijete, smatra da je važan i uključen što doprinosi suradnji odgojitelja i roditelja (Ljubetić, 2014). Aplikacije za pametne telefone mogu olakšati i dati neko određeno vrijeme da odgojitelj istraži nešto što mu je potrebno ili se informirati kod nekog stručnog te nakon toga odgovoriti roditelju na postavljeno pitanje. Mediji, ako se koriste na pravilan način, koriste za pregršt korisnih informacija koje olakšavaju svakodnevicu.

Proces komunikacije ponekad donosi i neslaganje ili različita mišljenja među sudionicima procesa. Izostanak neverbalnih znakova u digitalnoj komunikaciji, kao i nedostatak same digitalne kompetencije kod roditelja, ali i odgojitelja, kao što su nedovoljna informatička pismenost ili samo nemaju naviku provjeravanja e-maila, mogu pridonijeti nerazumijevanju među sudionicima ili krivom shvaćanju poruke. Osim navedenog određena prepreka u kvalitetnoj komunikaciji može biti izostanak internetske mreže te posjedovanje potrebne infrastrukture (Rogulj, 2019). Nedostatak upotrebe suvremenih oblika komunikacije za odgojitelja je gubitak granice između radnog i slobodnog vremena. Problem je i u očekivanju roditelja za dobivanje trenutnog odgovora kao i nedolazak na individualne razgovore u sam vrtić koji se ne može zamijeniti suvremenim načinom suradnje (Buljubašić- Kuzmanović i sur., 2015).

Nepoštovanjem pisanih i nepisanih pravila prilikom tzv. poslovne komunikacije dolazi do pojave nesporazuma ili nepoštovanja prema sudionicima. Također, odgojitelj tijekom pisanja grupnih poruka mora paziti na očuvanje privatnosti svih sudionika i detaljnije informacije ipak obaviti individualno s roditeljem (Rogulj, 2019).

5. Metodologija istraživanja

5.1. Cilj i istraživačka pitanja

Cilj istraživanja je ispitati zastupljenost suvremenih modaliteta suradnje u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja kao i dostupnost tehnologija i materijala potrebnih za suvremene modalitete suradnje te utvrditi kako odgojno-obrazovni djelatnici samoprocjenjuju svoje digitalne kompetencije potrebne za suradnju s roditeljima. Također, uvidjeti prednosti suvremenih modaliteta suradnje te uočiti koliko bitnim i poželjnim odgojitelji smatraju ovakvu vrstu suradnje.

Iz postavljenog cilja proizlaze sljedeća istraživačka pitanja:

- Kakvo je mišljenje odgojitelja o važnosti korištenja suvremenih modaliteta suradnje s roditeljima?
- Postoji li potreba za dodatnim usavršavanjem na području digitalnih kompetencija te olakšava li im ovakav način suradnju s roditeljima?
- Ako postoji, na koji način se odvija suradnja odgojitelja i roditelja korištenjem suvremenih modaliteta suradnje?
- Kakva su iskustva roditelja o njihovim digitalnim kompetencijama?
- Kakva je opremljenosti i dostupnosti potrebnih materijala i uređaja za suvremene modalitete suradnje s roditeljima?

5.2. Metoda

Za potrebe istraživanja konstruiran je upitnik o suradnji odgojitelja i roditelja u digitalnom okružju koji se sastojao od 19 pitanja (prilog 1). Upitnik je napravljen u Google Forms te distribuiran putem grupa na društvenoj mreži Facebook u koje su uključeni odgojitelji iz cijele Hrvatske.

Sudjelovanje u istraživanju bilo je dobrovoljno i anonimno te su ispitanici u svakom trenutku mogli odustati od sudjelovanja u istraživanju. Upitnik nije imao pitanja koja su se odnosila na povjerljive informacije ili mogućnost povezivanja s ustanovom u kojoj rade. Informacije su se koristile isključivo za obradu u svrhu pisanja ovog Završnog rada. Prikupljanje podataka počelo je u travnju 2023. godine, a završilo je 6. lipnja 2023. godine.

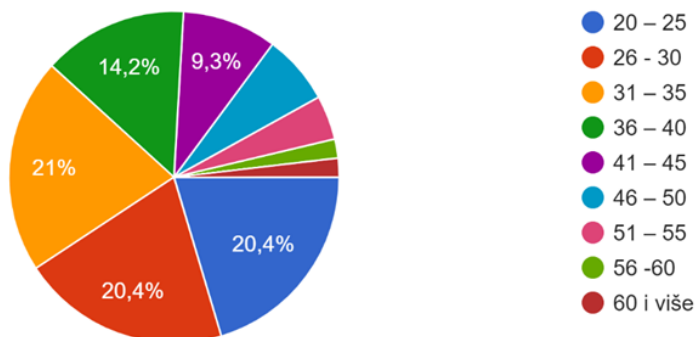
5.3. Rezultati

U istraživanju je sudjelovalo 162 sudionika, zaposlenih na radnom mjestu odgojitelja u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja unutar Republike Hrvatske, od čega je N=1 (0,6 %) sudionika muškog spola, a ostalih N=161 (99,4%) ženskog spola.

Zastupljenost sudionika prema dobi bila je prema kategorijama od 20-25 godina N=33 (20,4%), 26 – 30 godina N=33 (20,4%) i skupina 31 – 35 godina s N=34 (21%), koje su najzastupljenije, dok su ostale manje zastupljene, skupina 36 - 40 godina s N=23 (14,2%), skupina 41 – 45 godina s N= 15 (9,3%), skupina 46 – 50 s N= 11 (6,8%), skupina 51 – 55 s N=7 (4,3%), skupina 56 – 60 s N=3 (1,9%) i skupina 60 i više s N=3 (1,9%) (slika 1.).

Slika 1.

Dob sudionika

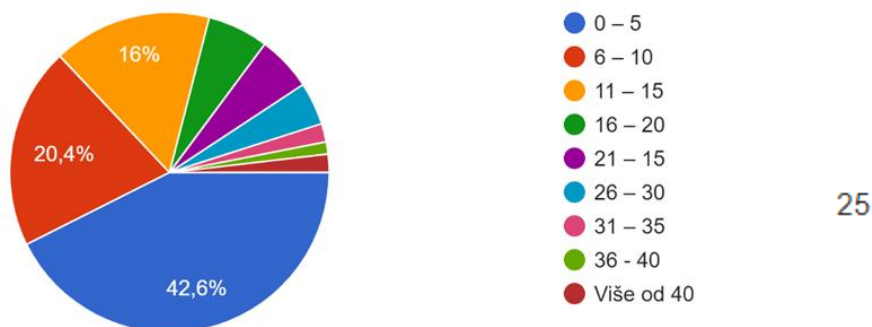

Prema godinama radnog staža najviše sudionika N=69 (42,6%) ima 0 – 5 godina staža te N=33 (20,4%) ima 5 – 10 godina radnog staža, dok manje sudionika ima 11 -15 godina staža, njih

N=26 (16%), 16 -20 godina staža, njih N=10 (6,2%), 21- 25 godina staža, njih N=9 (5,6%), 26 – 30 godina staža njih N=7 (4,3%), 31 – 35 godina staža, njih N=3 (1,9%), 36 – 40 godina staža, njih N=2 (1,2%) i više od 40 godina staža, njih N=3 (1,9%) (slika 2.).

Slika 2.

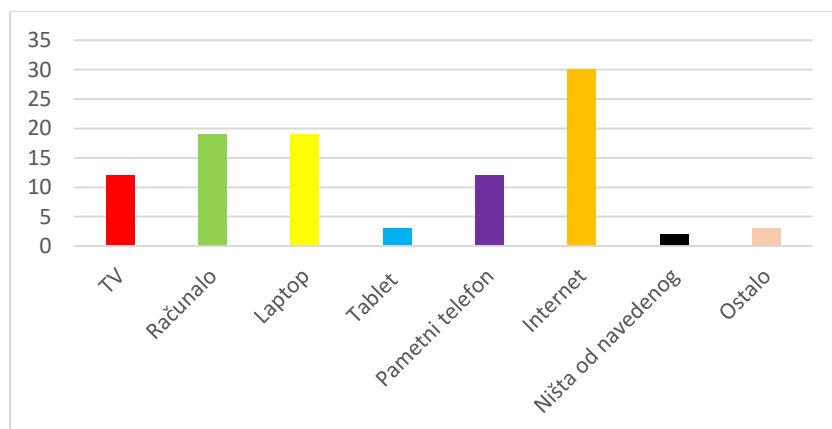
Radni staž sudionika

Prema odgovorima sudionika u dječjim vrtićima u kojima rade, od digitalnih uređaja i potrebnog materijala za suradnju s roditeljima posjeduju: dostupan im je internet N=104 (30%), računalo ili laptop N=67 (19%), TV N=44 (12%), pametni telefon N=42 (12%) i tablet N=11 (3%) dok je svega N=6 (2%) ispitanika odgovorilo kako im ništa od navedenog nije dostupno. Uz ponuđene odgovore sudionici su uz opciju ostalo upisivali: koristim samo osobni mobitel, projektor, dostupno u zbornici u određenom trenutku uz dogovor s ostalim djelatnicima i printer u boji (slika 3.).

Slika 3.

Dostupnost digitalnih uređaja i materijala

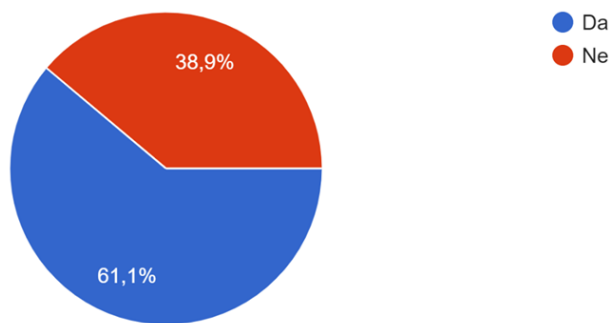

Kad govorimo o digitalnim kompetencijama koje posjeduju sudionici njih N=133 (82,1%) smatra da su stekli dovoljno digitalnih kompetencija za upotrebu informacijsko i komunikacijske tehnologije, dok njih N=21 (13%) nije sigurno, a svega N=8 (4,9%) smatra da ne posjeduje dovoljno digitalnih kompetencija. Na pitanje „Jesu li digitalne kompetencije nužne za vaš posao“ N=129 (79,6%) sudionika smatra da su mu digitalne kompetencije nužne za posao odgojitelja, njih N=21 (13%) smatra da digitalne kompetencije nisu nužne za njihov posao, a N=12 (7,4%) ispitanika nije sigurno jesu li u digitalne kompetencije važne za njihov posao.

Kad se govori o dodatnom stručnom usavršavanju za uporabu informacijsko i komunikacijskih tehnologija, N=121 (74,7%) sudionika se nije dodatno stručno usavršavalo, a N=41 (25,3%) sudionika se dodatno usavršavao za upotrebu informacijsko i komunikacijskih tehnologija. Na pitanje „Bi li se dodatno stručno usavršavali za upotrebu informacijsko i komunikacijske tehnologije“ N=99 (61,1%) sudionika je odgovorilo da bi željeli, a njih N=63 (38,9%) je odgovorilo da se ne bi željeli dodatno stručno usavršavati (slika 4.).

Slika 4.

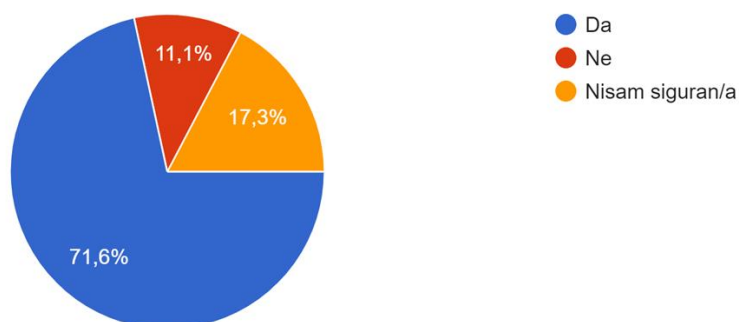
Zainteresiranost za dodatno stručno usavršavanje

Kad govorimo o trajnom usavršavanju u području uporabe informacijsko i komunikacijske tehnologije N=116 (71,6%) sudionika smatra da je potrebno, dok njih N=28 (17,3%) nije sigurno, a N=18 (11,1%) smatra kako je nepotrebno trajno usavršavanje u ovom području (slika 5.).

Slika 5.

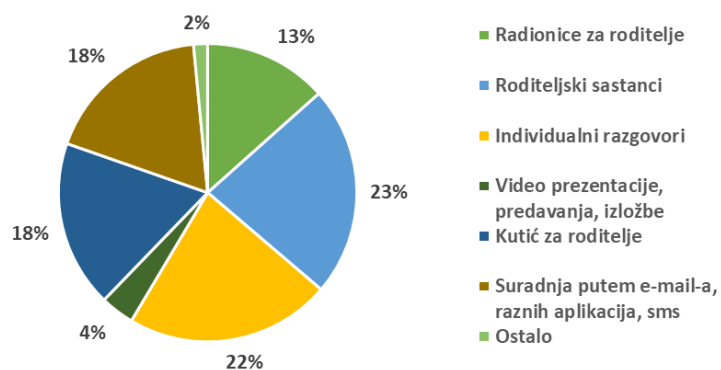
Važnost trajnog stručnog usavršavanja u području upotrebe informacijsko i komunikacijskih tehnologija

Pitanje „Koje oblike suradnje najčešće upotrebljavate u radu s roditeljima?“ omogućavalo je više odgovora. Najučestaliji odgovor odnosi se na roditeljske sastanke N=131 (80,9%), individualni razgovor N=128 (79%), kutić za roditelje N=104 (64,2%), suradnja putem e-maila, sms i raznih aplikacija N=104 (64,2%) te radionice za roditelje N=77 (47,5%). Dio sudionika odgovorilo je video prezentacije, izložbe, predavanja N=21 (13%), dok su ostali oblici suradnje: prenošenje informacija prilikom preuzimanja djeteta, boravak u skupini, zajedničke aktivnosti, izleti, priredbe, sportske igre, druženje s roditeljima i dugo, zastupljeni u manjim postotcima (slika 6.).

Slika 6.

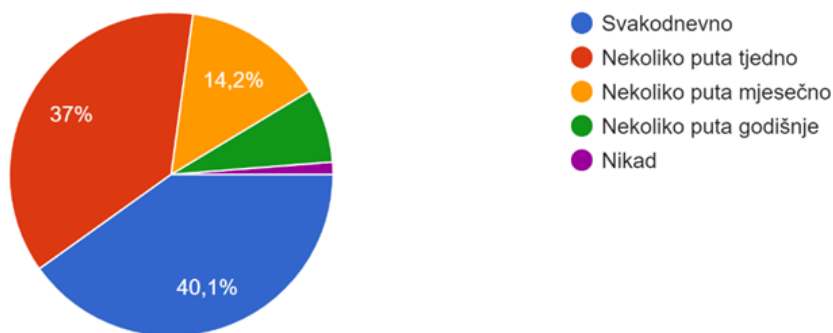
Najčešći oblici suradnje s roditeljima

Pitanje „Koliko često upotrebljavate informacijsku i komunikacijsku tehnologiju u svom odgojno-obrazovnom radu?“ na koje je najviše sudionika je odgovorilo svakodnevno N=65 (40,1%), ostali informacijsku i komunikacijsku tehnologiju koriste nekoliko puta tjedno N=60 (37%) ili nekoliko puta mjesečno N=23 (14,2%), ostali sudionici koriste nekoliko puta godišnje N=12 (7,4%) ili čak nikada N=2 (1,2%) (slika 7.).

Slika 7.

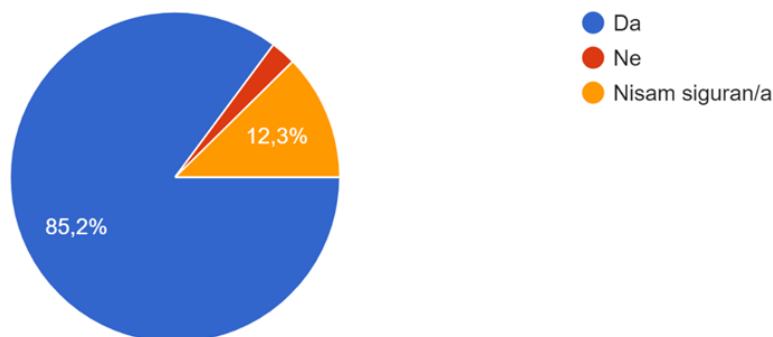
Koliko često sudionici koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju

Sudionici koji upotrebljavaju informacijsku i komunikacijsku tehnologiju smatraju da im to olakšava suradnju s roditeljima, njih N=138 (85,2%), dok ostali smatraju da im ne olakšava ili da nisu sigurni olakšava li im informacijsku i komunikacijsku tehnologiju suradnju s roditeljima (slika 8.).

Slika 8.

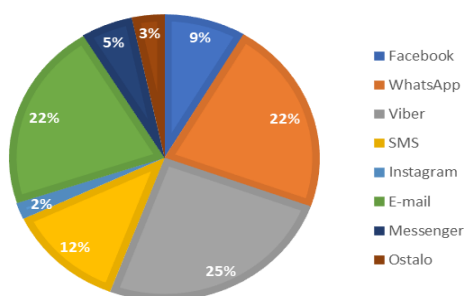
Informacijsku i komunikacijsku tehnologiju olakšava suradnju s roditeljima

Pitanje koje se odnosilo na servise za komunikaciju, društvene mreže ili neke druge oblike komunikacije koje koriste u suradnji s roditeljima. Pitanje je nudilo višestruki odgovor. Aplikacije za pametne telefone poput Vibera koristi njih N=80 (25%) i WhatsApp koristi njih N=70 (22%). Sudionici također koriste i E-mail za suradnju s roditeljima N=68 (22%), kao i SMS N=39 (12%), Facebook N=27 (9%) i Messenger N=17 (5%). Sudionici su navodili i neke druge servise za komunikaciju koju oni koriste, a neki od njih su: App namijenjena za vrtiće, Oki toki, Dinamikon, pozivi, Telegram, Google disk i LinkedIn, koji su zastupljeni kod dva sudionika (slika 9.).

Slika 9.

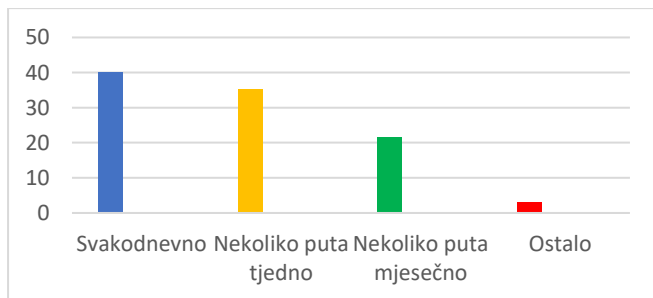
Servisi za komunikaciju i aplikacije koje odgojitelji koriste u komunikaciji s roditeljima

Sudionici koji koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju, u sljedećem pitanju izjasnili su se koliko često upotrebljavaju servise za komunikaciju i društvene mreže u svom radu. Tako je N=65 sudionika (40,1%) odgovorilo je da svakodnevno upotrebljavaju, nekoliko puta tjedno upotrebljava njih N=57 (35,2%) i nekoliko puta mjesečno upotrebljava njih N=35 (21,6%), dok su ostali odgovori bili ne koristim, prema potrebi i slično (slika 10.).

Slika 10.

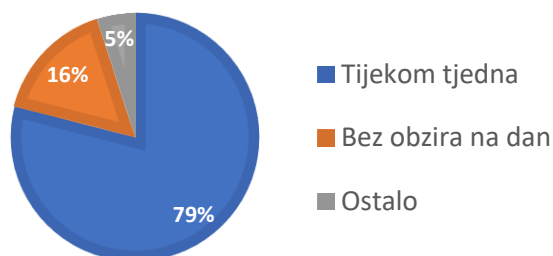
Koliko često odgojitelji koriste servise za komunikaciju i društvene mreže za suradnju s roditeljima

Prema dobivenim rezultatima komunikacija s roditeljima putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža odvija se tijekom tjedna N=128 (78,5%) ili bez obzira na dan N=26 (16%). Pod mogućnost ostalo, sudionici su upisivali dodatne odgovore poput: ne odvija se tim putem, za vrijeme radnog vremena, preko tjedna, a vikendom samo ako je nešto hitno, po potrebi, kolegica i ja zajedno odgovaramo tijekom dnevnog odmora i u periodu radnog vremena vrtića kad se mogu izdvojiti iz skupine (slika 11.).

Slika 11.

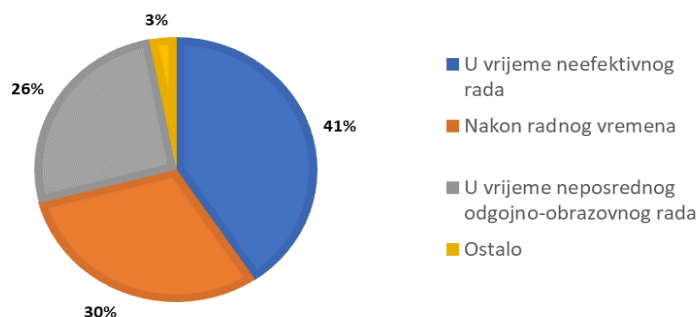
Vrijeme odvijanja komunikacija s roditeljima putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža

Pitanje „Poruke roditeljima putem servisa za komunikaciju šaljem“, pitanje se odnosilo na radno vrijeme odgojitelja, omogućavalo je višestruki odgovor. Za vrijeme neefektivnog rada, poruke šalju njih N=103 (41%), nakon radnog vremena, poruke šalju njih N=77 (30%) i u vrijeme neposrednog odgojno-obrazovnog rada, poruke šalju njih N=66 (26%). Pod mogućnost ostalo, sudionici su upisivali: kad god je potrebno, trudim se surađivati u neefektivno radno vrijeme iako to ponekad nije moguće, tijekom pripreme i nikada (slika 12.).

Slika 12.

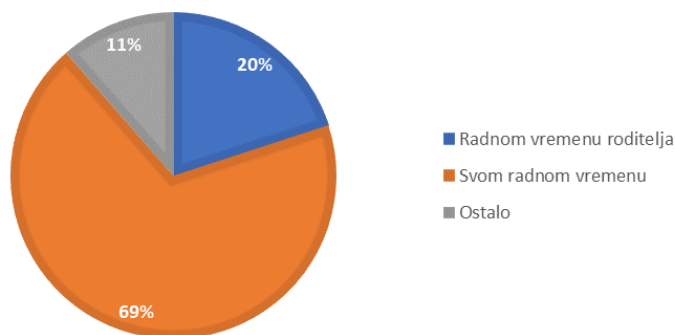
Slanje poruka od strane odgojitelja odvija se

Pitanje „Prilikom slanja poruka, putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža, roditeljima vodim računa o“, omogućavalo je višestruki odgovor. Sudionici su odgovarali da vode računa o svom radnom vremenu N=134 (69%), dok su ostali sudionici naveli kako vode računa i o radnom vremenu roditelja N=34 (20%). Uz ponuđene odgovore sudionici su navodili o čemu još vode računa prilikom slanja poruka: neovisno o svom ili radnom vremenu roditelja, ako ga napišem ranije, namjestim po potrebi da mail stigne u 8.00h, ne prije toga ni nakon 18.00h, ovisno o razlogu poruke, ne vodim računa ako je nešto hitno, bitno da je komunikacija u normalno vrijeme, niti rano ujutro, niti kasno navečer, u pristojno vrijeme za komunikaciju, i slično (slika 13.).

Slika 13.

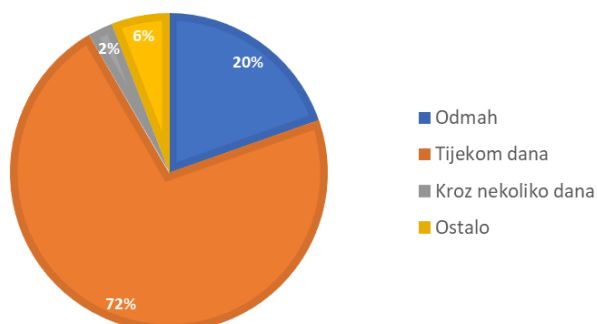
Prilikom slanja poruka odgojitelji vode računa o:

Uz navedene podatke zanimalo nas je u koje vrijeme odgojitelji odgovaraju na poruke roditeljima, a pitanje je omogućavalo višestruki odgovor. Gotovo njih N=143 (72%) se izjasnilo da na poruke odgovara tijekom dana, njih N=39 (20%) ih odgovara odmah, a svega njih N=5 (6%) odgovara nakon nekoliko dana. U sklopu otvorenog pitanja dobili su se i sljedeći odgovori: tijekom dana, do kraja radnog vremena vrtića, neovisno o mojoj smjeni, ponekad odmah, ponekad tokom dana, ovisi kad stignem, ovisi o hitnosti, ovisi o vrsti i temi, ponekad drugi dan, ali pokušavam unutar 24h i roditelji znaju da ako trebaju hitnu informaciju šalju na mail vrtića ili zovu telefonski (slika 14.).

Slika 14.

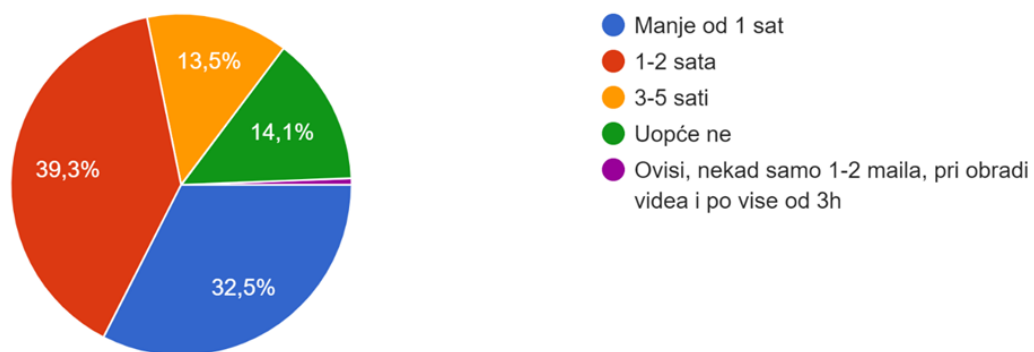
Na roditeljske poruke odgojitelj odgovara:

Zadnje pitanje bilo je „Koliko vremena odgojitelji tijekom vikenda provedu upotrebljavajući informacijsko i komunikacijsku tehnologiju za potrebe posla“ koje je omogućavalo višestruki odgovor, na što je njih N=64 (39,3%) odgovorilo 1-2 sata, a njih N=53 (32,5%) odgovorilo manje od 1 sat. Dok su odgovori koje su sudionici sami upisivali: 3-5 sati N=22 (13,5%), uopće ne N=23 (14,1%) i ovisi nekad samo 1- 2 maila, a pri obradi videa i više od 3 sata N=1 (0,6%) (slika 15.).

Slika 15.

Koliko vremena tijekom vikenda odgojitelj provede upotrebljavajući informacijsko i komunikacijsku tehnologiju za potrebe posla.

5.4. Rasprava

Prema dobivenim rezultatima istraživanja može se zaključiti kako najzastupljenija skupina ispitanika ima od 0 do 5 godina staža (42,6%) što nam govori da je to mlađa populacija koja više koristi društvene mreže, samim time i suvremene modalitete suradnje. Dobiveni rezultati, također, pokazuju da se prilikom suradnje odgojitelja i roditelja koristi kombinirani načini suradnje. Roditeljski sastanci (23%) kao i individualni razgovori (22%) uveliko su imali najviše odgovora, ali je odmah iza njih slijedio odgovor razne društvene mreže, aplikacije i elektronička pošta. Navedeni podatci mogu se usporediti s tezama autorica Nenadić Bilan i Zloković (2015) koje, također, navode kako roditelji s odgojiteljima najčešće surađuju putem individualnih razgovora (61,4%) i roditeljskih sastanaka (19,1%). Analiza podataka ukazuje kako su sve digitalne kompetencije, koje većina odgojitelja posjeduje, stekli sami bez dodatnih stručnih usavršavanja (74,7%), dok su ostali sudionici pohađali razne edukacije i seminare (25,3%). Isto tako sudionici istraživanja smatraju da su im digitalne kompetencije važne za posao kao i da je potrebno da se odgojitelj trajno stručno usavršava u ovom području (71,6%). Navedeni podatci mogu se usporediti s istraživanjem Alajbeg (2021) koja donosi rezultate gdje ih se gotovo 80,7% izjasnilo kako se dodatno usavršavaju radi sebe i svog osobnog razvoja i napredovanja. U istraživanju Alajbeg (2021) možemo vidjeti kako su sudionici (18%) tijekom godine pohađali oko 5 stručnih usavršavanja, dok su ostali ispitanici pohađali manje stručnih usavršavanja (32,2%) ili nisu uopće (6%). U manjoj količini sudionici su pohađali više stručnih usavršavanja, a N=1 (0,7%) sudionik je pohađao čak 35 stručnih usavršavanja.

Stavljajući naglasak na suvremenim modalitetima suradnje, rezultati pokazuju da sudionici upotrebljavaju suvremene oblike suradnje čak svakodnevno (40,1%) ili nekoliko puta tjedno (37%). Prema istraživanju, odgojitelji koriste aplikacije za mobitel poput Vibera i WhatsAppa, te elektroničku poštu. Također, rezultati pokazuju da sudionicima kojima objekt u kojem rade omogućuje razne digitalne uređaje i materijale koji su potrebni olakšava komunikaciju s roditeljima. Nekima od ispitanika taj rad s roditeljima otežan je zbog neposjedovanja iste te opreme i uređaja ili postoje uređaji za zajedničko korištenje svih djelatnika što također otežava sam proces. Dobiveni rezultati mogu se usporediti s istraživanjem Rogulj (2019) koja, također, naglašavaju da uz izostanak informacijsko i komunikacijske tehnologije problem stvara i sam pristup internetu kao

i njegova brzina te naglašava kako sudionici smatraju da bi rješavanje ovakvog problema uveliko olakšalo suradnju s roditeljima. Prilikom slanja poruka odgojitelji vode računa o svom radnom vremenu (69%) kao i radnom vremenu roditelja (20%), ali ako su neke bitne informacije, koje ne mogu čekati prihvatljivo vrijeme, odgojitelji poruke šalju odmah. Također, iz istraživanja se saznaje da ako je informacija bitna odgojitelj odmah odgovara, u suprotnom taj odgovor roditelji dobivaju unutar 24 sata. Samo poštivanje roditeljevog i odgojiteljevog slobodnog vremena, pridonosi dobrom suradničkom odnosu, ali isto tako obje strane znaju da ako je nešto bitno mogu kontaktirati odgojitelja/roditelja kad je to potrebno, ako u suprotnom nije drugačije dogovoreno.

Dobiveni rezultati mogu se usporediti s rezultatima istraživanja Rogulj (2019) u kojem su se sudionici također izjasnili da poruke šalju za vrijeme svog radnog vremena (57,8%) ili u slobodno vrijeme (21,6%). Također, odgojitelji ponekad vode računa i o radnom vremenu roditelja (43,7%), dok neki (31,2%) uvijek paze na radno vrijeme odgojitelja. Sami rezultati približili su nam situaciju u neposrednom radu i radu odgojitelja u suradnji s roditeljima. Neki odgojitelji i dalje za suradnju koriste tradicionalne oblike, ali barem u nekim dijelovima koriste se suvremenim oblicima suradnje, poput suradnje putem društvenih mreža, elektroničke pošte ili putem aplikacija za mobitele (18%) te korištenje digitalne tehnologije za izradu prezentacija, videa i ostalo (4%). Rezultati istraživanja ukazuju kako neki odgojitelji na svom radnom mjestu nemaju ništa što bi mogli koristiti u suvremenim načinima suradnje s roditeljima, od interneta, laptopa, pametnog telefona i slično, već koriste privatnu tehnologiju, njih N=6 (2%) u suradnji s roditeljima. Takav način suradnje ne motivira, već samo otežava daljnji rad. Također rezultati ukazuju da odgojitelji svoje slobodno vrijeme koriste za pripremu za posao, tako, na primjer, vikendom upotrebljavajući informacijsko i komunikacijsku tehnologiju koriste najmanje 1 sat (32,5%), dok neki čak koriste, ne svaki vikend, i više od 3 sata (13,5%). Na temelju dobivenih rezultata dolazimo do zaključka da odgojitelji koriste suvremene modalitete suradnje, ali ne u cijelosti, već kombiniraju sa tradicionalnim oblicima suradnje te da se žele trajno usavršavati u području informacijsko i komunikacijskih tehnologija.

Određeni propust provedenog istraživanja je način distribucije upitnika, online putem, čime je jedan dio odgojitelja koji se ne koristi digitalnim tehnologijama ili nisu članovi niti jedne od Facebook grupa nije imao mogućnost sudjelovati u istraživanju. Samim time to se vidi kao nadogradnja za buduća istraživanja čime bi se dobio reprezentativniji uzorak.

6. Zaključak

Suradnja roditelja i odgojitelja usmjereno je na dobrobit djeteta rane i predškolske dobi, tijekom boravka djeteta u odgojno-obrazovnoj ustanovi. Sam odnos odgojitelja i roditelja, također, utječe i na dijete što se odražava u njegovom ponašanju, formiranju mišljenja, povjerenju, osjećaju sigurnosti kao i zajedništvu. Kako bi se suradnja razvila u očekivanom pravcu bitno je da odgojitelj na vrijeme bude pripremljen za suradnju s roditeljima. Odgojitelji kao profesionalci sa stručnim znanjima i vještinama nastoje djelovati i doprinosti kvalitetnoj suradnji, kako bi, neovisno o preprekama, stvorili međusobno poštovanje, razmjenu informacija te zajedničko donošenje odluka u čemu nam mogu pomoći suvremeni modaliteti suradnje za bržu razmjenu informacija.

Odgojitelj bi trebao poticati i stalno motivirati suradnju i partnerstvo s roditeljima. Po potrebi predložiti roditelju da se educira i davati mu pozitivan primjer, a to može predlagati u raznim grupama na društvenim mrežama ili u zajedničkim razgovorima putem aplikacija. Stvaranjem povjerenja između odgojitelja i roditelja stvara se klima u kojoj se roditelj osjeća dobro došao te u kojoj on sam inicira suradnju s odgojiteljima i ne ustručava se tražiti savjet ili pomoć u odgoju djeteta. Uspostavljen odnos povjerenja temelj je kvalitetne suradnje i partnerstva koja pridonosi rješavanju eventualnih problema i nesuglasica.

Danas djeca provode i do 10 sati u dječjem vrtiću, zbog toga je roditeljima izuzetno bitno da znaju što njihovo dijete za to vrijeme radi i u kojem smjeru ide njihov razvoj. Stoga je roditeljima važno da imaju kvalitetnu suradnju s odgojiteljima te da svakodnevno dobivaju informacije o napretku djeteta. Na tragu toga je potreba za suvremenim modalitetima suradnje čime se ubrzava proces informiranja što je tek jedna od karakteristika suvremenih roditelja i njihovog užurbanog života. Potreba za suvremenim modalitetima suradnje javlja se i kod roditelja koji su prezaposleni ili udaljeni od dječjeg vrtića te im ovakvi oblici suradnje štede vrijeme i novac, a brzina razmjene informacija im pogoduje u njihovom načinu života. Ne samo kod roditelja, suvremeni modaliteti suradnje olakšavaju i odgojiteljima upravo zbog njihovih pozitivnih strana kao što su brzina, dvosmjernost, mogućnost grupnih razgovora i drugo.

Sve učestalije korištenje informacijsko i komunikacijske tehnologije zahtijeva od odgojitelja cjeloživotni profesionalni razvoj koji traje za vrijeme cijelog radnog vijeka te

odgojiteljima omogućava razvoj kompetencija potrebnih za savladavanje svakodnevnih zahtjeva i izazova. Profesionalni razvoj podupire odgojitelje u njihovim djelovanjima dajući im znanje, vještine i sigurnost koja im je potrebna kako bi bio što kvalitetniji njihov odgojno-obrazovni rad, pa i suradnja s roditeljima u suvremenom digitalnom svijetu.

7. Literatura

Alajbeg, N. (2021). Spremnost odgojitelja na profesionalni razvoj i stručno usavršavanje. Diplomski rad. Sveučilište u Splitu: Filozofski fakultet

Buljubašić- Kuzmanović, V. i sur. (2015). Partnerstvo u odgoju i obrazovanju. Zbornik sažetaka, plenarnih izlaganja i priopćenja. Osijek. Filozofski fakultet Osijek

Ljubetić, M. (2011). Partnerstvo obitelji, vrtića i škole – Vježbe, zadatci, primjeri. Zagreb. Školska knjiga

Ljubetić, M. (2014). Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice. Zagreb. Element

Milanović, M. i sur. (2014). Pomozimo im rasti : priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja. Zagreb. Golden marketing – Tehnička knjiga.

Miljak, A. (1996). Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja. Zagreb. Persona.

Miljković, D., Đuranović, M., Vidić, T. (2019). Ogoj i obrazovanje – iz teorije u praksi. Zagreb. Učiteljski fakultet.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja [MZO]. (2015). Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje

<https://mzo.gov.hr/UserDocsImages//dokumenti/Obrazovanje/Predskolski//Nacionalni%20kurikulum%20za%20rani%20i%20predskolski%20odgoj%20i%20obrazovanje%20NN%2005-2015.pdf>

Nenadić-Bilan D., Zloković, J. (2015). Učestalost i oblici partnerstva između roditelja i odgojitelja. *Magistra Iadertina*, 10 (1), 65-78.

Pleša, H. (2018). Modaliteti suradnje roditelja i odgojitelja. Završni rad. Čakovec: Sveučilište u Zagrebu. Učiteljski fakultet. Odsjek za odgojiteljski studij Čakovec.

Rogulj, E. (2016). Kindergartens in digital environments through the website. Transforming Early Childhood Systems for Future Generations. Seul. Korea.

Rogulj, E. (2018). Komunikacijske kompetencije odgojitelja. U: Višnjić Jevtić,, A., i sur. Izazovi suradnje: Razvoj profesionalnih kompetencija odgajatelja za suradnju i partnerstvo s roditeljima (str. 111 - 144). Alfa.

Rogulj, E. (2019). Digitalne tehnologije u komunikaciji odgojitelja i roditelja. Doktorski rad. Sveučilište u Zagrebu: Filozofski fakultet.

Rosić, V., Zloković J. (2003). Modeli suradnje obitelji i škole. Tempo d.o.o

Slunjski, E. (2008). Dječji vrtić : zajednica koja uči : mjesto dijaloga, suradnje, i zajedničkog učenja. Zagreb. Spektr Media.

Somolanji Tokić, I., Vukašinoić, A. (2018). Virtualne društvene mreže i ostvarivanje partnerstva obitelji i dječjeg vrtića. Život i škola : časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, 64(1), 105-116.

Višnjić Jevtić, A. (2018). Suradnički odnosi odgajatelja i roditelja kao pretpostavka razvoja kulture zajednica odrastanja. U: A. Višnjić Jevtić, I. i sur. Izazovi suradnje: Razvoj profesionalnih kompetencija odgajatelja za suradnju i partnerstvo s roditeljima (str. 77 - 110). Alfa.

8. Prilozi

8.1. Slike

Slika 1. Spol sudionika (strana)

Slika 2. Dob sudionika (strana)

Slika 3. Radni staž sudionika (strana)

Slika 4. Dostupnost digitalnih uređaja i materijala (strana)

Slika 5. Zainteresiranost za dodatno stručno usavršavanje (strana)

Slika 6. Važnost trajnog stručnog usavršavanja u području upotrebe informacijsko i komunikacijskih tehnologija (strana)

Slika 7. Najčešći oblici suradnje s roditeljima (strana)

Slika 8. Koliko često sudionici koriste informacijsko i komunikacijsku tehnologiju (strana)

Slika 9. Informacijsko i komunikacijska tehnologija olakšava suradnju s roditeljima (strana)

Slika 10. Servisi za komunikaciju i aplikacije koje odgojitelji koriste u komunikaciji s roditeljima (strana)

Slika 11. Koliko često odgojitelji koriste servise za komunikaciju i društvene mreže za suradnju s roditeljima (strana)

Slika 12. Vrijeme odvijanja komunikacija s roditeljima putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža (strana)

Slika 13. Slanje poruka od strane odgojitelja odvija se (strana)

Slika 14. Prilikom slanja poruka odgojitelji vode računa o (strana)

Slika 15. Na roditeljske poruke odgojitelj odgovara (strana)

Slika 16. Koliko vremena tijekom vikenda odgojitelj provede upotrebljavajući informacijsko i komunikacijsku tehnologiju za potrebe posla. (strana)

8.2. *Anketa za odgojitelje*

Upitnik o suradnji odgojitelja i roditelja (Upitnik za odgojitelje)

Poštovani/Poštovane,

Studentica sam Preddiplomskog studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje na Učiteljskom fakultetu u Petrinji te u okviru izrade završnog rada provodim istraživanje na temu Suvremeni modaliteti suradnje odgojitelja i roditelja. Vaši su odgovori od velike važnosti, stoga Vas ljubazno molim da odvojite malo vremena za ispunjavanje ovog upitnika i odgovorima pomognete u izradi završnog rada. Sudjelovanje u istraživanju je dobrovoljno i anonimno te u svakom trenutku možete odustati od istraživanja.

Hvala Vam na suradnji!

Maja Matešin

1. Spol:

- a) muško
- b) žensko

2. Dob:

- a) 20 – 25
- b) 26 - 30
- c) 31 – 35
- d) 36 – 40
- e) 41 – 45
- f) 46 – 50
- g) 51 – 55

- h) 56 -60
- i) 60 i više

3. Broj godina radnog staža na radnom mjestu odgojitelja:

- a) 0 – 5
- b) 6 – 10
- c) 11 – 15
- d) 16 – 20
- e) 21 – 25
- f) 26 – 30
- g) 31 – 35
- h) 36 - 40
- i) Više od 40

4. U dječjem vrtićima u kojoj radim dostupno mi je: (moguće više odgovora)

- a) TV
- b) Računalo
- c) Prijenosno računalo (laptop)
- d) Tablet
- e) Pametni telefon
- f) Internet
- g) Ostalo: _____ (napišite)

5. Smatram da sam stekla/stekao dovoljno digitalnih kompetencija za upotrebu informacijsko i komunikacijske tehnologije za komunikaciju s roditeljima?

- a) Da
- b) Ne
- c) Nisam siguran/a

6. Jesu li digitalne kompetencije nužne za vaš posao?

- a) Da

- b) Ne
 - c) Nisam siguran/a
7. Dodatno sam se stručno usavršavao (tečaj, edukacija, i sl.) za upotrebu informacijsko i komunikacijske tehnologije.
- a) Da
 - b) Ne
8. Ako je odgovor na prethodno pitanje NE, Biste li željeli?
- a) Da
 - b) Ne
9. Smatrate li potrebnim da se odgojitelji trajno usavršavaju / educiraju u području upotrebe informacijsko i komunikacijske tehnologije?
- a) Da
 - b) Ne
 - c) Nisam siguran/a
10. Koje oblike suradnje najčešće upotrebljavate u radu s roditeljima? (moguće 4 odgovora)
- a) Radionice za roditelje
 - b) Roditeljski sastanci
 - c) Individualni razgovori
 - d) Video prezentacije, predavanja, izložbe
 - e) Kutić za roditelje
 - f) Suradnja putem e-mail -a, raznih aplikacija, sms ...
 - g) Drugo: _____(upišite)
11. Koliko često upotrebljavate informacijsko i komunikacijsku tehnologiju u svom odgojno-obrazovnom radu?
- a) Svakodnevno
 - b) Nekoliko puta tjedno
 - c) Nekoliko puta mjesečno

- d) Nekoliko puta godišnje
- e) Nikad
- f) Drugo: _____ (upišite)

12. Ukoliko upotrebljavate informacijsko i komunikacijsku tehnologiju u suradnji s roditeljima smatrate li da vam to olakšava suradnju?

- a) Da
- b) Ne
- c) Nisam siguran/a

13. Ukoliko upotrebljavate servise za komunikaciju ili društvene mreže, označite 4 najčešće korištene.

- a) Facebook
- b) Instagram
- c) WhatsApp
- d) Viber
- e) E-mail
- f) SMS
- g) Messenger
- h) Nešto drugo: _____ (upiši odgovor)

14. Koliko često upotrebljavate servise za komunikaciju ili društvene mreže u komunikaciji s roditeljima?

- a) Svakodnevno
- b) Nekoliko puta tjedno
- c) Nekoliko puta mjesečno
- d) Drugi: _____

15. Komunikacija s roditeljima putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža odvija se:

- a) Tijekom tjedan

- b) Vikendom
- c) Bez obzira na dan
- d) Drugo: _____

16. Poruke roditeljima putem servisa za komunikaciju šaljem (moguće više odgovora)

- a) U vrijeme neposredno odgojno-obrazovnog rada
- b) U vrijeme neefektivnog rada
- c) Nakon radnog vremena
- d) Drugo: _____

17. Prilikom slanja poruka, putem servisa za komunikaciju ili društvenih mreža, roditeljima vodim računa o (moguće više odgovora):

- a) Radnom vremenu roditelja
- b) O svom radnom vremenu
- c) Drugo: _____

18. Na roditeljske poruke na servisima za komunikaciju ili društvenim mrežama odgovarate (moguće više odgovora):

- a) Odmah
- b) Tijekom dana
- c) Nakon nekoliko dana
- d) Drugo: _____

19. Koliko vremena tijekom vikenda provedete upotrebljavajući informacijsko i komunikacijske tehnologije za potrebe posla?

- a) Manje od 1 sat
- b) 1-2 sata
- c) 3-5 sati
- d) Uopće ne
- e) Ostalo: _____ (upišite)

9. Izjava o izvornosti rada

Izjavljujem da je moj završni rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)